

Zprávy z Čech.

Přehled děje v našem území.

Rakouská politika v bahně. *Ma-
darská spravedlnost. Randdly
na říské radě. Plodná práce
koaliční. Slovanský tisk. Pra-
žské zastupitelstvo přejde roz-
puštěno. Staročeské splechty.
Praha se baví. Co týden dal.
Drobtiny.*

XYZ. V PRAZE, 1. ČERVENA.

**Rakouská politika očima ze v-
bahně.** To k vůli uherské předlo-
ze o občanském sňatku. Předloha
tato uvísla a nová ména rakouských
peněz i delegace, což vše úzce sou-
visí s otázkou Weckerleovou, musilo
býti odročeno. O jedno odroče-
ní více neb méně ve Vídní ovšem
není; doba koaliční není
bestohu nižším jasným, než dobou
odročovací. Odročování koalice o-
statně v nynějších bouřích přišlo
vhod. Vskak kdyby odročování va-
lutních předloh nás aspoň zbavilo
nikláků? Ale kdež!

Na těch stát vydělává krvavé
peníze, proto ostanou.

Zatím je ve Vídní živo. Audi-
ence tu stihá audienci, rada rada,
telegramy litají jakoblesky, novín-
ářské zprávy se lhnou jako houby
po dešti.

V hlavním městě říše naší vypa-
dá to jako na bojišti, na němž roz-
hoduje se osuda alespoň půli Euro-
py. Otázka "padne Weckerle,
nebo zvítězí svou předlohou?"
přetřásá se na všech stranách a s
jejího rozluštění tvoří se kombina-
ce tu hrůzné, onde ironické.

My máme o věci soud jeden:
"Civilní sňatek nestojí za to," ře-
kne Weckerle, "abych proň ustupo-
val," a odroč' jej. Opposice pak
pomyslí si: "Civilní sňatek nes-
tojí za to, abychom proň vjeli do
vášnivě opposice" a svolí k odroč-
ení. Po případě uzavře se kompro-
mis, každá strana poleví a věc po
Taffeevsku bude rozluštěna.
Nic nového, na to jsme už zvyklí!
.....Potom se kára z bahna vy-
táhne a rakouská politika pojed-
dá dál.

Maďarská politika okazala se
ve známém procesu s rumunskými
vídci.

Všechen svět, kam pronikla civil-
lisace a kde uchován je aspoň tro-
chu smysl pro právo, žasne. Trnou
politikové. Schválně připomíná
me historii celého zápasu rumun-
ského, vznik obžaloby a průběh
procesu kolosského, který pevně po
tři neděle dovedl upoutání k sobě
interesu veškerého politického svě-
ta. Tak jako my Češi zde v této
umělé vytvořené poloovici říše sta-
víme se pod prapor opposice z dů-
vodů státoprávních, vyžadující pro-
země české plnou autonomii, Ru-
muni sedmihradští protestovali a
protestují proti nynější formě dua-
listické, domáhající se ne bez právn-
ého podkladu autonomie pro Sed-
mihradsko, jež v roku 1867. octlo
se v unii s Uherskem zcela bez
souhlasu nejpočetnějšího činitele
svého, rumunského lidu. Parla-
mentárním způsobem rehabilitace
svých práv se domáhali Rumunům
bylo znemožněno skutečnou rari-
tou volebního censu, který hrstec
Maďarů, i jedinému samotnému
malinkému městu dává poslanecký
mandat, Rumunům i jiným nema-
ďarským národnostem však terpa-
vo veliké tísno. V maďarských
volebních obvodech volí malí po-
platníci, v nemaďarských připou-
štějí se k volbám jen velcí boháči.
Rumunskému lidu jiná cesta ne-
sbývala, než trpká cesta opposice
passivní, vždy důstředná a doma
činná. Při tom na venek nikdy
Rumuni svými politickými aspira-
cemi se netajili, v pamětních spi-
sech několikrát před veřejností
stanovili své deklarovali, v kte-
réžto řadě veřejných prohlášení
vedle akce studentstva rumunské-
ho známé memorandum bylo ve-
řejným projevem posledním. Celý

národ svými důvěrníky usnesl se to
vyhotoviti památné memorandum
a toto osobně deputaci podati své-
mu vládati. Vskak když deputace
ona ani k trůnu připuštěna nebyla,
ba když memorandum nečteno bylo
vráceno, totiž důvěrníci dali me-
morandum vytisknouti a rozasílali
je po celém národě a po okolí.

Vskak tento skutek — nic jiného
to než kolportáž tiskopisů, ale se
důvěrníky vyplatil. Byli dáni v
obžalobu, byli souzeni cizím jazy-
kem a posléz odsouzeni jako lotři k
zášlafi dvou až pětiletému!

Zda poprava tato přinesla Maďa-
rům očekávaný výsledek, je ovšem
otázka pochybná. Hnutí v Sedmi-
hradsku zdá se býti onou mythi-
ckou saní, které stráže jedné hlavy
dopřivalo hned sto jiných. Ale
politika maďarská jasně ozářila
nejbližší svou taktiku proti Rumu-
nům. Cestou persekucí, žalářován-
í a suspendování všech konsti-
tučních práv bude počátký kabinet
vyřizovati národnostní otásku i po-
litičeské nerovnosti v Sedmihrad-
sku.

Toť maďarská spravedlnost, o
níž i německé listy musily napisa-
ti: "Tento rozsudek zůstane navždy
hanbou pro uherskou justici; kolik
rozsudků, tolik vrahů!" —

Randdly na říské radě se de-
ně množí. Při Tučkově pilném
návrhu, aby Schönborn vzal naspět
své nařčení, že řeči ve sněmovně
nestenografované podléhá policej-
nímu kontrole, vjeli si do vlasů
poslanec Morré (druhdy Slovan
Moře) a poslancem Laegrem tak, že
Chlumický ostal bezvládný v té
vřavě. Nadávalo se, řvalo, mláti-
lo do pultů. Totéž opakovalo se
za krátko při debatě o smlouvě
obchodní rumunsko-rakouské, při
níž vjeli si do vlasů archimandrit
dr. Zurkán a žid Popper pro jakou-
si učitelku. Randál trval skoro
čtvrť hodiny.

A podobných, byť menších, ra-
dostí máme na našem parlamentě
skoro tolik, co schůzí. Nejčastěji
pusť se do sebe antisemiti s levicei,
klerikálové s liberály a také Mlado-
češi občas dělají bouřku, když se
jim zkracuje svoboda slova. Tak
jest rakouský parlament místo ve-
lí živé.

**Plodná práce koaliční právě ne-
ní.** Neboť mimo rozpočtovou de-
batu, plnou vzrušujících scén a
hlučných výstupů neprojednala ko-
alice důležitějšího nic. Uzavřela
pouze a schválila smlouvy obchod-
ní se Španělskem, Ruskem (tuto ku
podivu jednohlasně, poprvé to v
Rakousku. Je to obrat ?) a s
Rumunskem. Při posledním čekal
se odpor Haličanů. Ale tito cou-
vali před koalici, zapeli své po-
slánce a schválili i obchodní smlou-
vu rakousko-rumunskou. Leč ob-
chodní smlouvy ty nebyly prací
koalice, jsou dílem mezinárodním.
Proto nemůže je počítati koalice
na svůj vrub.

Jediným dílem koalice, (a na to
může být hrdá!) je nový tiskový
(opravený starý) zákon.
O tom však píšeme níže. Jinak
osvědčuje se na koalici úplně pro-
rectví, že bude živa, dokud nic ne-
bude dělati. Důkazem toho jsou
doklady dvou důležitých předloh:
valutní a volební. Ba i delegace
asi budou odročeny až na podzim.
Poslední odročování vzbudí as po-
zornost křisť. — To je plodnost ko-
alice! —

Tiskové zákony, čili jak správně
v titulu jsme nadepsali "Slovanský
tisk" (novelka je namířena jen na
slovanský tisk. Kde pak byla byla
proti německému nebo maďarské-
mu!) octli se v novém stadiu.
Slovanů koalice usoudila, odhlasova-
la a na krk šťastným národním naši
říše pověsila tento zákon:

Návrh většiny výborové navrhu-
je v souhlasu s vládou všeho všudy
tyto "úlevy" tisku: Nadále nepo-
třebují časopisy skládati kaucí.
Avšak byl-li časopis odsouzen k
nějaké pokutě, nebo ku náhradě
útrat soudního řízení, musí vydá-
vatel do 8 dnů po nastalé právní

platnosti rozsudku pokutu zapravi-
ti, jinak se mu časopis a jeho zapli-
čení zastaví. —

Co se prodaje časopisů též, mu-
sí politický úřad zemský povolit
šířiti prodej "všech úřadu ozná-
mených tuzemských časopisů" v
určitém krámu každému k provo-
zování svobodné živnosti správně-
nému občanu. — Těm pomoci auto-
matě možno noviny prodávati,
ale politický zemský úřad má prá-
vo vybrati si časopisy, k jejich pro-
deji tímto způsobem svoliti čee.
— Nebyla-li některá konfiskace při
odvolacím řízení potvrzena, jest
stát povinen vydávati dokázanou
škodou nahraditi.

Státní zástaven nebo policejní
úřad jsou povinni udati vydávati
časopisů články, po případě jedo-
tlivá místa článků, pro něž list byl
skonfiskován. Avšak i po tomto
odělení může býti list vždy ještě
pro jiné neoznamené přelíny stí-
hán.

Oddělitelné části, t. j. přelohy
zabaveného úřadu, pokud neobsah-
jí nic závadného, nepropadají kon-
fiskací.

Menšina výboru tiskového (dr.
Pacák, G. Elm, dr. Hofmann, dr.
Žáček a Teliszewski) naproti tomu
navrhuje však nad to ještě násle-
dující, pronikavější a počtivější
úlevy tisku:

1. Pro urážku Veličenstva.
2. Pro zločin rušení náboženství.
3. Pro vyrazení válečných opa-
tření.
4. Pro vybitení neb popuzování
ku spáchaní zločinu neb přečinu,
však i to jen tehdy, kdyby bylo
nebezpečí v prodlití.
5. Pro urážku mravnosti neb
stydlivosti.

II. Časopisy neplatí na dále žá-
dného kolkú novinářského.

III. Prodej časopisů jest svobo-
den; každý zachovalý a zdravý 16
letý občan má právo prodávati
všechny tuzemské časopisy retoliko
v krámech, ale i po ulicích, po ho-
stincích a po domech.

Návrh minority ovšem padl.
Marně proň lámal ve výtečné řeči
své kopl' Elm a poslanec Pacák.
Marně i Němec Lienbacher horlil
proti výnosu hraběte Schönborna,
proti novinářskému kolkú, proti po-
rušování imunity neněmeckých
řečí, ba nadarmo dokazoval, že je
nesmysl odsuzovati někoho a zaví-
rati aniž mu pověditi "proč."

Liberálové Němci, osvěceni Po-
láci a povznešená šlechta uhlavosa-
la návrhy opravné. Ba učinili vše-
ce; tito v koalici spřežení hodno-
stí hodlají sáhnutí i dál, jakož
napověděli už svým právě odhlaso-
vaným návrhem. Hodlají totiž za-
nepatrný ústupek tisku vyloučiti z
oboru působnosti porot přečiny ti-
skové a chtějí hnáti redaktory a
tiskaře před svůj soud jako v
Uhrách. Rozumíme proč. Vými-
nečný stav nás o tom poučil. Pro-
to Elm dobře vycítil toto zřhadlo
a dal na ně náležitou odpověď.

Ohlásil v tomto směru solidar-
nost všech slušných stran ve sně-
movně (ač levice je schopna všeho
s Poláky, ti už ee ani zastydět ne-
dovedou) a pravil doslova:

"Nedopustíme, by se na poroty
sáhlo, pokud vůbec ještě jsou v
platnosti a nejsou zničeny suspen-
dováním a objektiváním.

Neboť instituce porot při všech
svých nedostatečích jest jedinou pří-
sadou, která politický vzduch v
Rakousku-Uhersku činí dychatel-
ným.

A kdyby stal se pokus, uvěsti
koaliční majoritu v pohyb také v
této věci, pak podstoupíme boj pro
toto palladium všude — nejen v
této sněmovně; zaneseme jej v lid,
jsouce přesvědčeni, že také z jin-
ých národů monarchie ozve se
mocný ohlas. V případě tom ne-
lekali bychom se nejostřejších
zbraň odporu a pak uslyšte a uvi-
ďte věci, jaké v Rakousku ještě

nebyly slyšány, ani viděny." —
Pražské zastupitelstvo má být
rozpuštěno, tak aspoň přiř listy
německé a po nich staročeské.
No, nešťastí by zrovna to nebylo —
ale pravda to asi je také sotva;
bude to nejapší strašák na Pražské
koaličské rady, aby povolili v otázce
národních tabulek. Ostatně,
proč by mělo být pražské zastupi-
telstvo rozpuštěno?

Proto, že se pana Thuna tak
bojí?

Či na skoušku, vystřfalivěl-li už
český národ z opposice?

Vederemo! —

Staročeské splechty ku podivu se
množí. Každý den oba úctyhodné
denníky sbankrotělé strany: "Hlas
Národa" i "Česká Politika" vy-
chrif několik sloupců novinek a
interessantních odhalení (!) na
"Národní Listy", nebo na svobodno-
myslné poslance a až snad není
člověka, který by těchto zpráv četl,
pokračují oba orkáry (!) ve svých
pravopisných ovičeních dále. Je-
den den má Marod titulní článek:
"Zodpověďte se národu!" a "Po-
litika" pyšně se úvodním: "Mla-
dočeský humbug" — druhý den
Marod se cení názvem "Grégrovský
švindl" a Tetička píše "O zklama-
ném národě."

Ale nic platno, švindl a humbug
žije a na staročeské zakleté prince
nikdo nevzpomene. Ani různá od-
halení (učiněná v redakcích dotyč-
ných listů) vetáhnou, ani sensační
výsledky o Grégrově fajfoce nevábí,
Češi věří prožluklým Mladočechům
a tito rostou a množí se jako chut-
né hřibky v pašeništi. Zdá se, že
brzo i těch několik čtenářů staro-
českých splechtů se odřekne a tyto
zbadou jen — pro redakci a — hi-
storii.

Praha se baví. Mimo staroče-
ské splechty má naše matička če-
ských měst i jiné zábavy. Nejno-
věji baví se Praha osudem nových
tabulek. České národní tabulky
konfikuje vojsko na svých budo-
vách, německé níř nezvedená mlá-
dež, ruské strhuje policie. A co
den, některá tabulka je umazána,
jiná rozbita. Aby se neurazil jem-
nocit pražské policie (proti ruské-
mu jazyku hrozně choulostivě)
máme už v Praze tabulky anglické,
francouzské a brzo budou i turecké.
Kdo za to, že někteří majitelé do-
mů nechťejí za živý svět napsať
německých?

A jiný sport ještě se vyskytl.
Když Němci překládají české ná-
zvy uliční do německého počato
také i s naší strany překládáním.
Mladočech dr. Černohorský dal na
svůj dům tabulku s nápisem "Ver-
brante Gase" (Spálená ulice) a pro-
to podobných tabulek máme více.
Nuže nebavíme se?

Kdo má dlouhou chvíli, ukrátí jí
dnes výborně přehlídkou tabulek
národních.

Co týden dal, toho tenkrát ne-
mnoho jinak, mimo již uvedené
zprávy.

Politické schůze konaly se v u-
plynulém týdnu v Rostkách u Se-
mil, v Kostelci nad Orlicí a v
Štěpánově u Olomouce na Mo-
ravě.

Ve středu 30. května po 11denní
cestě zavítal do Prahy z Ameriky
dr. Antonín Dvořák a byl na ná-
draží i v ulicích slavnostně uví-
tán.

Výročí Přibramské afféry osla-
veno bylo tichými bohoslužbami
smutečními v Přibrami a Březo-
vých Horách. Na obou hřbitovech
jsou tu společně hroby nešťastných
obětí katastrofy ze dne 31. května
1893 pravými zahradami. O sirot-
ky i vdovy jest postaráno bohdufk
dostatečně.

Drobtiny: Po příkladě nej-
prámyslnějších říší i v Čechách
zavádí se nyní místo plynového,
osvětlení měst elektrickým svě-
tlem. První toto světlo měla mě-
sta Jindřichův Hradec, Žižkov a
Písek. Nyní konají se zkoušky v
Praze, v Karlíně v Plzni a jinde.
Pokračujem.

Doba slavností u nás zašlá!
Podař se květnem vypršelo a j-
sádže v úplnou pohodu. První
slavnost koná se 2. a 3. června u
Žofné ve prospěch feriálních oso-
druhů 8. a 9. června jest "slavnost
umělecká; třetí na řadě jest velké
slavnost mateřin a květinové kore-
ve dnech 23. a 24. června. Vše-
ale zejména poslední přejeme s
srdece zdáru.

Matiice potřebuje!

Vie zdirna.

Ti, kteří převáží dra. Kings New Strozavy,
caaji juho ocau a ti, kteří loví: tá sestavil, má-
výní přiléhlost stárua joi skostí. Dojduj
k osmdesátému tisícovku a dostáží se letitvám
na školící stárua. Žáříte své jediné a záruka
druhá H. E. Bucklin & Co., Chicago, a dostáží
skobitka dra. Kings Newstichův štářík stárua-
jáak i výřik kouty Goide a Health & Reson-
loid Instruktor stárua. Vše jest zavazová, a-
vše odděluje a cestují vše atc. K dostání u
Goodman Drug Co., Omaha.

Každá rodina ve Spojených Stá-
tech ví, že Severní Balkám proti-
přísni neduhý jest nejlepší pro-
středkem proti kašli.

Dr. C. ROSEWATER,
Office: 222 v Bee budově,
roh 17. a Farnam ulicé
Telefon 564.
Residence 563 již. 26. ul., bl. St. Mary.
Telefon 1817

OMAHA NEB.
Češi Mluvi Česky.

Dr. J. Habenicht,
český lékář
— usazen ve —

Wilber, - - Neb.
Konsultace a operace vyřizují se
levně a správně.
Tržní

Dr. E. Holovchin
ČESKÝ LÉKÁŘ.
Office na rohu 15. a Howard ul., Shoo-
y's Block, čís. dveří 210.
OMAHA - - NEBE
Čís. telefonu 1438.
přisrně k nalesení od 10 do 12 ráno, od 2-
odpo. a od 7-8 večer.
Obydlí v čísle 1619 Center ulice.
Telefon v obydří 1674.

Všichni doznávají,
že každý děčko málo by býtí *audient* *redidit*.
A mnozí nevdáj, jak začítí. *rudete mítí dobrý*
začítik, když koupíte
"MASON & HAMLIN"
PIANO neb ORGAN.
Prof. V. HLAVÁČ, soudce na světové výstavě
a řídící carolů konzervatoře v Petřohradě, p-
řizní jim
nejvyšší cenu.
Prodáváme přímo obecenstvu při cenách nej-
nižších. Píště si o cirkuláře a podmínky. N-
vše to nestojí.
Geo. A. Sanborn,
hlavní jednatel,
78-Hm3
McCAGUE BLDG., OMAHA.

LACINÉ FARMY A POZEMKY.
některé s výstavnostmi a krásným
ovocnými zahradami, jsou dosud ke
koupí v úrodných a zdravých kraji-
nách v severní Iowa, jižní Minneso-
tě, Missouri a Illinois. *Několik tisíc*
akrů krásné půdy nabíjíme ke koupí
v středním Wisconsinu, v české osa-
dě, za levnou cenu, \$7.50 akr, p-
mírných splátkách. Žádám pouze
\$2.00 hotově na akr. Máte-li úmysl
pro sebe neb pro přátele v Čechách
lacinou a pěknou farmu zakoupiti a
domov si zajištěti, dopište bezod-
kladně pro ceny a bližší vysvětlení
na pozemkového jednatele pod
adresou: 6x4T
B. F. ZARUBA,
35 Hasting St. Chicago, Ill

\$5.00 a více *vděleho* *vřítetku* *deanné*, *zaruč-*
je me každému, kdo si vezme jedno
telství pro náde nové obraty. Příná přee, be-
obavy před stárua. *klislo se (anglicky neb ně-*
mecky, možno-li) u O. & B. Silbermann, St. Pa-
Minn.
TDEKčot.